

3. Робоча програма навчальної методичної практики підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. ПНПУ імені В. Г. Короленка. URL: <https://drive.google.com/file/d/1cUZW3r18VUH-s6K-VNk0lIBjLdaZ0ATA/view>

КОВАЛЬ Карина,

*асистентка кафедри педагогіки Бердянського
державного педагогічного університету*

ФІЗИЧНА БЕЗПЕКА В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Докорінна перебудова системи освіти та впровадження Нової української школи доволі позитивно вплинули на розвиток сучасної освіти. Пріоритетним напрямком діяльності Міністерства освіти і науки України є підвищення професійних компетентностей вчителів, оновлення та модернізація матеріально-технічної бази, створення таких підручників та дидактичних матеріалів, що забезпечать всебічний розвиток учнів [2]. Однак в умовах воєнного стану особлива увага приділяється не лише забезпеченню якісного освітнього процесу, але й організації такого освітнього середовища, що буде сприяти збереженню життя та здоров'я здобувачів початкової освіти. Безпечне освітнє середовище складається з трьох взаємопов'язаних факторів: фізична безпека (відсутність будь-якого фізичного впливу, дотримання санітарних, протипожежних та будівельних норм, наявність укриття тощо), психологічна безпека (відсутність психологічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, цькування тощо), інформаційна безпека (захист персональних даних) [5]. Під час воєнного стану освітні заклади можуть функціонувати офлайн лише за умови, що адміністрація освітнього закладу повноцінно організовує фізичну безпеку.

Проблема організації безпечного освітнього середовища активно досліджується сучасними науковцями протягом останніх десятиліть, однак з початком повномасштабного вторгнення це питання доволі гостро постало перед системою освіти. Безпечне освітнє середовище, як обов'язкова умова організації освітнього процесу, є предметом дослідження сучасних науковців, вчителів та методистів: А. Аносова, І. Белова, Л. Бондарчук, С. Борисова, Ю. Гребеніченко, Л. Гриневич, О. Кудря, Ю. Місяк, Н. Софій та ін.

Організація безпечного освітнього середовища на рівні освітнього закладу має відповідати вимогам нормативно-правових документів як щодо матеріально-технічного устаткування, так і кваліфікації педагогів. Сучасні вчителі мають знати усі алгоритми дій у разі виникнення небезпек, володіти базовими навичками домедичної та психологічної допомоги, вмінням контролювати та коригувати діяльність учнів тощо [4].

Фізична безпека передбачає впровадження сукупності цілеспрямованих заходів, що сприяють уникненню небезпек, зниженню ризиків та створенню таких умов в освітньому середовищі, що забезпечать високий рівень захищеності. Адміністрація освітнього закладу разом із відповідними службами обов'язково має розробити план дій у разі вогнепальних та артилерійських загроз, вибухів та ракетних атак, хімічних та біологічних впливів [5]. Найбільш ефективними заходами щодо організації фізичної безпеки є облаштування первинних укриттів з розрахунку на усіх учасників освітнього процесу, що відповідають будівельним та санітарним нормам, забезпечення доступу до питної води та їжі, чітко визначені евакуаційні плани та алгоритм дій відповідно до якого батьки зможуть забрати своїх дітей, наявність альтернативних засобів зв'язку [3].

Важливо систематично та повноцінно провадити діяльність, що спрямована на визначення рівня фізичної безпеки в закладі загальної середньої освіти. Таке оцінювання здійснюється на основі ключових критеріїв організації безпечного освітнього простору: фізична інфраструктура (відповідність будівель, структур,

укриттів нормативно-правовим документам); безпекові процедури та плани (розробка планів та алгоритмів дій у разі виникнення небезпек); захист персональних даних (збереження особистої інформації про усіх учасників освітнього процесу); психологічна служба (доступ до психологічної підтримки учнів); співпраця із зовнішніми органами (якісний взаємозв'язок освітнього закладу з представниками правоохоронних органів, медичними працівниками, рятувальними організаціями тощо) [5].

Отже, організація фізичної безпеки в умовах воєнного стану є пріоритетним завданням керівників освітніх установ, особливого значення ця проблема набула саме в умовах воєнного стану. Адміністрація ЗЗСО має постійно контролювати рівень фізичної безпеки учнів, удосконалювати та модернізувати матеріально-технічну базу, створювати комфортні та безпечні умови для навчання.

Список використаних джерел:

1. Бондарчук Л. Ф. Організація безпечного середовища в початковій школі. *Охорона праці : освіта і практика. Проблеми та перспективи розвитку охорони праці* : збірник наук. праць III Всеукр. наук.-прак. конф. викладачів та фахівців-практиків та XIII Всеукр. наук.-прак. конф. курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів. Львів : ЛДУ БЖД, 2023 С. 5–7.
2. Борисова С. Й. Безпечне освітнє середовище НУШ. *Професіоналізм педагога в умовах освітніх інновацій* : матеріали V Міжнародної наук.-прак. інтернет-конф. (м. Слов'янськ, 7–8 жовтня 2021 року). Слов'янськ : Папірус, 2021. С. 32–35.
3. Кудря О. В. Безпечне освітнє середовище в закладах загальної середньої освіти та роль учителя в його формуванні. *Освітній процес в умовах війни та у повоєнний період : виклики, правила, перспективи*: матеріали всеукр. наук.-пед. підвищення кваліфікації (4–14 квітня 2024 року). Львів–Торунь: Liha-Pres, 2024. С. 178–182.
4. Місяк Ю. Роль учителя у проєктуванні безпечного освітнього середовища початкової школи. *Актуальні питання гуманітарних наук* : міжвузівський збірник

наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Вип. 37. Т. 2. 2021. С. 267–271.

5. Про.Безпеку : безпечна освітня екосистема громади : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. Н. Софій, А. Аносової. Київ: Центр інноваційної освіти «Про.Світ», 2023. 518 с.

КОНОТОП Олена,

*кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка
кафедри мов і методики їх викладання Національного
університету “Чернігівський колегіум” імені Т. Г. Шевченка*

ОСОБЛИВОСТІ КОНТРОЛЮ СФОРМОВАНOSTІ ІНШОМОВНОЇ НАВЧАЛЬНО-СТРАТЕГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Практична іншомовна підготовка студентів набуває особливої актуальності й важливості, акцентом якої є неперервна освіта (lifelong learning (LLL)) та формування іншомовної навчально-стратегічної компетентності у студентів ЗВО.

Навчально-стратегічна компетентність – це здатність самостійно користуватися раціональними прийомами розумової праці, стратегіями опанування мовленнєвими, лінгвосоціокультурними й мовними компетентностями, самостійно вдосконалюватися у міжкультурному спілкуванні на основі рефлексивної самооцінки результатів власної пізнавальної діяльності.

Для визначення рівня володіння студентами іншомовною навчально-стратегічною компетентністю необхідно здійснювати контроль, під час якого з'ясовується рівень навчальних досягнень здобувачів освіти. Визначаються такі провідні цілі контролю: можливість отримати інформацію про результати роботи групи студентів у цілому й кожного студента окремо; допомога студентам підвищити свою мотивацію під час вивчення іноземної мови; внесення коректив у